

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 192/2023 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Rajavartiolaitoksen toimintaedellytysten turvaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Eemeli Peltosen /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 192/2023 vp:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä Rajavartiolaitoksen perusrahoituksen turvaamiseksi ja Rajavartiolaitoksen toimintaedellytysten varmistamiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitusohjelmassa todetaan muun muassa, että Rajavartiolaitoksen riittävät resurssit, kalusto ja teknologia varmistetaan. Rajavartioiden määrä pyritään turvaamaan. Lisäksi lainsäädäntö, mukaan lukien toimivaltuudet, päivitetään vastaamaan rajaturvallisuuden tarpeita. Hallitus tulee toimeenpanemaan hallitusohjelman kirjaukset. Käynnissä on muassa suorituskykyä merkittävästi kehittävä lainsäädäntöhanke radioteknisen valvonnan käyttöönottamiseksi rajavalvonnassa.

Turvallisuustilanne yleisesti Venäjän käynnistämän hyökkäyssodan jälkeen sekä viime aikaiset tapahtumat merellä ja itärajalla ovat muuttaneet tilannetta rajoillamme merkittävästi huonommaksi. Suomen itärajalle kohdistuu Venäjältä laittoman maahantulon ilmiö. Ilmiön yhtenä taustasyynä voidaan pitää sitä, että Venäjän rajaviranomaiset ovat muuttaneet toimintatapojaan eivätkä enää estä ilman vaadittavia asiakirjoja Suomeen saapuvia kolmannen maan kansalaisia ylittämästä rajaa rajanylityspaikoilla. On selviä viitteitä siitä, että Venäjän viranomaiset edesauttavat toiminnallaan ilmiön syntyä ja jatkumista.

On hyvin mahdollista, että tilanne nykyisestäkin entisestään heikkenee ja siihen Suomen on syytä varautua niin itärajalla kuin merialueilla. Rajavartiolaitoksen tehtävissä saattaa konkretisoitua useita yhtäaikaista vakavia uhkia.

Rajavartiolaitos valvoo EU:n pisintä yhtenäistä ulkorajaa, ylläpitää ja kehittää rajaturvallisuutta, meriturvallisuutta sekä kriisivalmiutta. Muuttunut turvallisuusympäristö edellyttää korkeaa suorituskykyä: tarkkaa tilannekuvaa, ajanmukaista lainsäädäntöä EU:ssa ja kansallisesti sekä riittäviä investointeja henkilöstöön, osaamiseen, kalustoon ja infrastruktuuriin rajaturvallisuuden ylläpitämiseksi kaikissa tilanteissa. Kykyä ottaa vastaan rajaturvallisuustukea sekä EU:n raja- ja merivartioston joukoilta että kahdensivälisellä jäsenmailta on kehitettävä edelleen.

Rajavartiolaitos on myös osa Suomen puolustusjärjestelmää. Rajavartiolaitoksen kykyä alueellisen koskemattomuuden valvontaan ja turvaamiseen sekä korkeaa valmiutta sotilaallisen maanpuolustukseen on edelleen vahvistettava yhteistyössä puolustusvoimien kanssa. Puolustusvoimat huomioivat rajajoukkojen kehittämisen puolustusmateriaalihankinnoissaan.

Hallituksen esitys talousarvioksi 2024 ja tarkistettu kehys huomioi osan resurssitarpeista. Rajavartiolaitokselle ehdotetaan yhteensä 513 milj. euroa. Rajavartijamäärän lisäämiseen 3100 henkilövuoteen esitetään pysyvänä lisäyksenä 1,5 milj. euroa. Rajavartiolaitokselle osoitetaan myös 4 milj. euron pysyvä määrärahalisäys perusvuokratason nostoon, millä pyritään turvaamaan toimilojen ylläpito sekä niiden käyttökelpoisuus ja turvallisuus. Vuoden 2024 osalta Rajavartiolaitoksen toiminta on turvattu.

Rajavartiolaitoksen toimintamenojen kehys on kokonaisuus, joka rakentuu henkilöstömenojen ja muiden toimintamenojen väliseen tasapainoiseen suhteeseen. Hallitus tulee arvioimaan tarkoin Rajavartiolaitoksen voimavaratarpeet julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2025 – 2028.

Helsingissä 1.12.2023

Sisäministeri Mari Rantanen

VN/32301/2023-SM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: